

ROMANIA LITERARA.

№ 45.

Assi.

19 Noiembrie. 1855.

РОМЪНИИ ДИН МАЧЕДОНІЕА

пореклици

Кодо-Влахі ши Цингарі. ¹⁾

Ромъниі дин Macedonia sѣnt адъши аиче дин prinçinate de императъла Аврелиан. Еї се зпиръ маї тързиѣ къ Българияі ши формаръ регатъла че вїедзи пълъ ин timpul лѣи Basilie, императъла Ориентълаі, пореклит Българияктонъла.

Маї тързиѣ дої фрази Ромъниі дин мѣнѣиї Емъла, Петре ши Асан, сѣпъраѣи къ зпъла дин еї примисъ о палтъ дела императъла Исаак Анцел, револтаръ Ромъниі ши Българияі ²⁾. Ачесте амъдоѣе попоаре импрехълъ, вѣтъръ не инчетат не Греçи ши не зрмъ не Латини. Дар регатъла лор къзъ ин ал 14 веакъ сѣе сабиеа витеазълаі Мърат I сълтанъла Otomanilor.

Чеа маї лъмъритъ скїѣдъ деспре исторїеа лор че се афлъ пълъ астъзи ин лїмба поастрѣ este ачеа а D. Когълнїчанъ; инсъ нъ не дѣ нїчї о релацие деспре стареа де астъзи а ачестор Ромъни.

¹⁾ Ачестъ дескриере нї с'аѣ днпъртъшит де кърѣ зп Ромъни дин prinçinate, каре зїче къ п'аѣ vizitat не Ромъниі дин Macedonia, чї аѣ черет релациї де ла о алъ персоанъ, каре аѣ јздекат преа север не Ромъниі де не аколо, маї алес дн чеїа че привеште опїниїе лор политїче.

²⁾ Когълнїчанъ.

Noї tinъrim аиче о скрїсоаре дин Macedonia, каре не дѣ о релацие деспре дѣншиї, къ toate къ асторъла скрїсорїї este север ин прївїнѣа опїниїлор лор политїче.

Їмї черї о релацие дреантѣ ши непертинїтоаре деспре Ромъниі дин Macedonia, Епїръл, Албаниеа, Tesaliea ши але локъри не знде се афлъ рѣтъчїѣ, къ къпрїндере азъпра паравърїлор лор, kostїкмълаї, лїмба, etc.

Штїї вїне къ ѣвбек Ромъниі ин ценере; дар имї плаче маї мълт адевъръл. Астѣелїз дакъ воїз скрї интрън фелїз непертинїтор лор, та ин вѣгаре де сеамъ, къ зїк адевъръл ши тречї къ vederea ин фаворъл адевърълї.

Їнчепънд дела Monastir саѣ Bitolia, ораш ла оаре каре депъртаре де Salonik, ѣѣ воїз зїче къ чеа маї mare parte дин ачестї Ромъниі прїмескѣ едъкаѣе греçеаскъ, ши адонтъ обїчеїзрїе ши инсъши опїниїе политїче але Греçїлор. Тоѣї негъдїторїї ворѣскѣ греçеште. Дар фемеїе лор, сѣ ле дѣм калїтатеа че аѣ, нїчї зпа нъ вор сѣ инведе ачестъ лїмбъ. Нъ маї еле маї дїнѣ нїнтре ачест попор simtїmentele де naçionalitate. Дакъ зїчї знеї фемеї къ este Българъ саѣ Греакъ, се кpede инсълтатъ: вѣрѣаѣи инсъ, дин инпотрївѣ, се кpedѣ ваѣїокорїѣ, дакъ ле зїчї Ромъни. Кънд о фемеїе инваѣ лїмба греçеаскъ, тревъїе сѣ о инведе къ даскъла, ши челелалте фемеї о критїкъ.

Чеї маї мѣлці перзидиторі шї notableї Ромъни, се дѣкѣ ла Вiena, знде ашеазъ кaсе де комерцъ інтре Македоніа шї ачаа капиталъ, сѣѣ нѣме де кaсе гречешті.

Ачест попор н'аре нимикъ кaре сѣ ѳіе проприѣ, партикълар лѣї, афаръ де кѣтева лѣкрѣрі, деспре кaре вомъ ворбі. Тодї ачестї Къдо-Влахї се імбракъ ка вѣїешїї де ла Брѣса; поартъ ѳес, антереѣ шї цїзвea не деасшїра. Костїзмѣл ѳемеїлор, атѣт ачелор дїн класа де цїосъ кѣт шї ачелор богате, este pidikъл. Еле поартъ зн ѳелїѣ де рокїе, кaре ле дѣ форма знеї вроаште цестоaсе, кѣ тоате кѣ патѣра ле-аѣ dat talїе елeгантъ шї ѳорме плѣкѣте. Коїѳѣра лор нѣ este маї ѳрѣмоaсѣ декѣтъ best-mїntѣл: поартъ не кап о басма кѣ osebїte колорї, ам вѣзѣт знеїе desemnate кѣ вѣтѣлїї де ла Sevastopolї. Дар нїчї odatъ н'ам авѣтъ кѣрацїѣл сѣ прївeскъ кѣ лѣаре амїnte тоате скїцeлe ачестор коїѳѣрї vizape. Astѳелїѣ сѣ не інтѣрпѣтм ла рокїї. Peste рокїе поартъ зн ѳелїѣ де тївїлїкїе скѣртъ інвѣлнїтѣ, не кaре о нѣмескѣ Kondo-ronї, шї о цїнгѣтоaре кѣ о кѣтѣрашѣ ѳоaрте mare де аѣр, де арцїnt саѣ алл метал.

Edскацїеа че прїмескѣ, поцїї lesne сѣ інцѣлeцї. Demne де стїмѣ, vїrtsoaсе, kasнїче, сѣнѣсе, ін ѳамїліеа лор, інтокмаї ка ѳемеїлe Romeї ін чeлe дїн тѣїс тїмнѣрї але рeнѣвлїчeї, се скїмѣѣ кѣ totал, кѣнд ле vezї ін soсіetate, ла о adѣnape знде, маї алес с'ар аѳла dame еѣропїene. Шї ачeasta дїн прїчїна snїpїтѣлѣї де а imїta не Еѣропeї, нѣкат че аѣ тоате поноaрeлe кѣ прeтeндїеа ла чeїа че, ѳѣрѣ кѣвїnt, се інцѣлeцe чїvїlїsacїe еѣропїанѣ. Еле інтѣр ін салон, дрeпte ка нїште soldacїї рекрѣцїї, нeнѣтѣнд ѳaчe чeа маї мїкѣ мїшкaре дїн кап, ѳѣрѣ сѣ се інтоaркѣ кѣ tot корпѣл, кѣм ѳакѣ лѣнїї; ачeasta се інтѣмплѣ, воїнд се салste ін дрeanta шї ін стѣнга adѣnapea.

Еле нѣ штїѣ нїчї сѣ чeтeаскѣ, нїчї сѣ скрїе

шї тоате конвeрсacїїлe лор се інчeнѣ шї се сѣѳршeскѣ прїн „че маї ѳачї аѳeндї?“ А-дeсea сѣнтѣ ін stape сѣ те інтѣрebe дакѣ стѣрѣ-момїї дїн мормїnt се аѳлѣ сѣнѣтoмї? ¹⁾

Нѣнцїлe ла ачестї Ромънї се ѳакѣ ін кїнѣл ѳрмѣторїѣ:

Mїреasa este дѣсѣ ла цїнeре не кал шї ін-сodїтѣ де маї мѣлте ѳемеї тоате кѣлѣрї не каї, шї нѣртѣнд тоате ін мѣнѣл кѣте о лѣмѣ-наре апрїнсѣ шї кѣтѣнд зн кѣнтeк tradѣss дїн гречеште. Oamenїї ѳрeмeазѣ ачeастѣ прoчeсіe кѣ о vandѣ де мѣсїкѣ інaїnte. Кѣнд ацїзнѣгѣ ла локѣл знде аѣ плeкат, доѳе ѳемеї вѣтѣрѣне прїмескѣ мїреasa ла капѣл скѣрїї цїнeрeлѣї; еле о ѳркѣ не скaрѣ, нѣїндѣї не кап зн ко-лак mare де пѣне. Маї не ѳрмѣ ачест ко-лак ім ѳрѣнцe не кап. Mїреasa тѣвѣсіe сѣ аїѣѣ капѣл тaре. Кѣнд мїреasa інтѣр ін camera де прїмїре, ін кaре вѣрѣвacїї нѣ се прїмескѣ, не кѣт тїмнѣ ѳемеїлe се аѳлѣ аїчї, атѣнчїї і се ѳрѣнцe колакѣл не кап.

Чeрeмонїeа рeлїцїoасѣ а нѣнцїї се ѳaчe дѣлѣ обїчeїѣл Грeчїлор, кѣ deoсeбїре кѣ Ромънїї, дѣлѣ кѣлкнїe, інчeнѣ інdatъ сѣ скѣїпe шї сѣ сѣѳлe, зїкѣнд кѣ скѣїпѣ не dїавoлѣл. Ачeasta се ѳaчe ін тїмнѣ де зн патрарїѣ де oapѣ. Грeчїї ін лок де а скѣїпа, арѣнкѣ opz dїавo-лѣлѣї. Пѣнѣ че vїне тїмнѣл де кѣлкaре, мїреasa este інdatopїтѣ сѣ steїe неконтeнїт ін нїчїoaре. Ін зїoа нѣнцїї се нѣне нeнтѣрѣ нѣнтaшї о масѣ mare, знде мeсeнїї мѣнѣлкѣ кѣ мѣнїлe.

Ромънїї дїн ачeсте локѣрї нѣ аѣ danѣрїї але лор пропрїї ка Ромънїї дїн прїнчїпate. Danѣрїїлe лор сѣнт імпрѣмstate дeлa Албa-нeзї шї дeлa Бѣлгарї. ѳемеїлe днѣнцїeск ѳоaрте пар; нѣмаї oamenїлор este eрtatъ а-чeастѣ нeтѣчeрe.

Кѣнтeчeлe лор сѣнт tradѣsse де ла Грeчї, шї кїар ачeсте нѣ сѣнт маї нѣмeрoасe декѣт вpeo зeчe саѣ доѣзспрезeчe.

¹⁾ Ачeasta нї се nape зн sarkasm ал aвторѣлїї скрїсopїї.

Кънд моаре зп Ромън, тоѹи амиѹиѹи шикъ-
nomtingеле мортълѹи инкънѹиѹръ трънъл ми
плънѹѹ къ хохот, спъинд ѹекаре пърериле лѹи
де рѹѹ, къ ниште ворбе triste ми тънѹѹитоаре.

Еатъ че скрѹѹ pentрѹ Ромъниѹ din Bitoliea
ми чеѹи din satеле вечине къ ачест локъ:

О mare parte din satеле din Macedonia
ми Tasaliea сѹнт локъите де Ромъни помазѹи,
din care чеѹи маѹи мълѹи аѹ мълте калитѹиѹи pri-
mitive; dar сѹнтѹи grosierѹи ми сълбатѹиѹи. Еѹ
нѹ къноск алт ѹимѹѹ, декът алор. ѹниѹ инсѹ
ворбескѹ кѹтева гречештѹи. Чеѹи че локъѹескѹ
ѹъръ сѹ се стръмъте prin satele ми prin ora-
ше, аѹ kase ѹоарте марѹи ми ѹрѹмоаше де
пеатрѹ, къ доѹе ми trei катъри, лъкрѹ че кон-
trastъ ѹоарте мълт къ persoana лор, кѹчѹи въ-
зъндѹи ѹинева, ар зѹче кѹ сѹнтѹи чершеторѹи.
Мобилеле лор сѹнт ниште соѹале де пълъ,
ѹъркѹте де ѹемеиле лор, ѹоарте ѹрѹмос. А-
честе соѹале абѹе се ѹналѹѹ де ѹинѹи саѹ шаше
деѹете дела пълмѹнт ѹн сѹс. Еѹ нѹ аѹ mese
ниѹи сказне. Сѹнт богатѹи маѹи тоѹи. Ар пѹ-
теа сѹ тръѹаскѹ ка ниште ѹентlemanѹи, къ toate
ачесте се хрѹнескѹ пълмаѹи къ фасолѹи ми mas-
line. Стрѹнѹѹ банѹи ми тръѹескѹ ѹн miserie.
Ар пѹтеа ѹинева зѹче кѹ адълъ pentрѹ
ѹанте пѹоаше; инсѹ еѹ нѹ даѹ ниѹи ла сѹраѹи,
ниѹи лъкръри ѹитантропѹе нѹ ѹакѹ къ банѹи
лор. Къ toate ачесте, с'аѹ възът кѹѹѹива Ро-
мънѹи богатѹи, къ аѹ лъсат mare авере ла Гре-
ѹиеа, дънъ моартеа лор.

Еѹ сѹнт чеѹи маѹи мълѹи пълсторѹи ми катърарѹи,
богѹѹѹиеа лор este ѹн vite саѹ ѹн kase.

Am къѹтат сѹ аѹлѹ дакѹ аѹ врезн кълтек.
врео балаѹѹ, care сѹ се раноарте ла istoriea
лор, dar нѹ ам аѹлат; кѹчѹи прекъм ѹѹам
спъс, toate кълтечеле лор сѹнтѹи tradъse din
гречеште. Поате инсѹ сѹ се ѹи пълстрат чева
пела чеѹи че локъѹескѹ ѹн ѹъндѹѹѹреле мълѹиѹлор.

Нълѹѹиле ла ачестѹи Ромънѹи се ѹакѹ маѹи ка
челе че ѹѹам дескрѹѹи ворбѹинд де Ромъниѹ din

Bitoliea. ѹн аѹѹнъл нълѹиѹи, рѹделе ѹипере-
лѹи се дъкѹ ла сокрѹ, ми маѹи черѹ кѹте чева
сѹ се адоаше ла zestре. Аколо, орѹи че ѹатъ,
ла врѹста де 15 саѹ 18 ани, нѹ поате сѹ се
арете ѹнаинтеа сѹрваѹиѹлор; ѹар кънд винѹи оа-
менѹи ла о касъ, пе ѹете ле аскъндѹи prin дъ-
лапърѹи.

ѹи ам алтърпат tot оdatъ о statistикъ ¹⁾,
despre satеле локъите де Ромънѹи, прекъм ми
зп desen despre кѹстѹмъл оаменѹлор ми а
ѹемеѹлор.

Акъм сѹѹѹи маѹи зѹк ми алтеле. Тревѹѹе сѹ
штѹи, кѹ тоѹи ачестѹи Ромънѹи аѹ марѹи simpatѹи
pentрѹ Ръшѹи, din прѹѹинъ кѹ се аѹлѹ сѹѹ
ѹнѹлвенѹа пропагандеѹи гречештѹи. Гречѹи аѹ
трѹimis оаменѹи сѹ ле ѹакѹ скѹлѹи гречештѹи, къ
банѹи мълъстѹипѹлор ѹнкinate din прѹнѹипате
саѹ кѹар къ аѹ ачестор локъиторѹи. Шеѹи про-
пагандеѹи сѹнт понѹи ми метрополиѹиѹи гречѹи.

Ворбѹинд оdatъ къ зп Ромън din ачесте ло-
кърѹи ми мълстръндъл кѹ ми-аѹ пердѹт natio-
nalitatea. Ми аѹ рълънълс: „ Грешала este
а Ромънѹлор din прѹнѹипате care, маѹи лъми-
наѹи декът ноѹи, ар ѹи тревъит сѹ не трѹмеа-
тѹ понѹи ми професорѹи сѹ не ѹведе. Dar
воѹи нѹ аѹѹ ѹъркѹт ачеста ми Гречѹи аѹ про-
ѹитат, ка сѹ не скѹмѹе националitatea.“

Аѹторъл ачестеѹи скрѹисорѹи ѹѹдекѹ пе Ро-
мънѹи къ пелъртинѹе. Dar тревѹѹе сѹ лълъм,
кѹ ѹн мѹлѹкъл Гречѹлор, Българѹлор, ми Ал-
банезѹлор къ care тръѹескѹ, ѹъръ кълѹитенѹи
ѹнтелѹенѹѹи, care сѹѹи ѹведе а ѹорма четъ-
ѹенѹи бълнѹи ми а рълънѹе Ромънѹи, ера нес-
те пълѹнѹѹ сѹ ѹе алѹелѹѹ. Мълѹемѹиѹ кѹ нѹ
сѹнтѹи ѹнкъ ми маѹи рѹѹ.

¹⁾ Пе care vom пълъикаѹи ми ноѹи.

(ва зрѹма statistika.)

КЪНТАРЕА РОМЪНИЕІ. *

(зрмаре)

38.

Ештї фръмоасъ, ештї авъдїтъ... о цeara mea.. аї копїи мълдї ла пѣмър каре те іввекъ... аї картеа де витеjie а трекътълѣ шї вїторїѣл ѡнаїтеа та.. pentрѣ че къргѣ лакръмїле тале?..

39.

Тресарї, паре къ трече не заре пълка вълелор.. ініма цї се фръмънтъ къ іввекъ.. четїтаї ѡн картеа хрситеї, орї къ інцерьѣ пеїреї цї с'аѣ пълърїт?..

40.

Pentрѣ че стаї інтърмърїтъ о цearъ Ромънъ?.. нѣцї маї адъчі амїнте де зїмеле челе векї?.. тръснетъ се сдробеа ін мълеле челор невірїцї... търванъ се pestоголеа ін църпїнъ.. стрпїнъл фъцеа ка де моарте кѣнд ведеа амерїнцѣторъѣ тѣѣ steag, хн semn de дрептате, пѣтере шї словоzenie.. Търкѣл кѣпрїнс де снаїмъ алерга съ се аскѣндъ інтре кадїне ін харемъ.. шї Татаръѣ ін фъга калълѣ лѣа індърънт дръмъл пѣстїеї.

41.

Sъвт поалеле хнзї мѣнте се інтїндеа о кѣмпїе mare, шї хн soape стрълъчїтор лѣміна ачеа кѣмпїе... Дої іншї се прѣхмѣла прїн трѣнса... стаѣ ades ін локъ.. шї апої порнеа маї департе... прѣкѣм спїкърїле ін времеа сечерей закѣ хнеле neste алтеле, аша шї oase neste oase de морцї аколереа пѣмїнтъл... петїче сѣхїете шї акъдате де прѣјїна лор плекатъ, де абїе се маї мїшкаѣ де вълтъл че догореа.. хн поър де корей фълфѣїа не деасъпра кронкѣнд, вълтърї марї се інвѣртејеа ін вълдѣх,

*) Vezi Rom. lit. NN. 38, 39, 40 шї 42.

ш'аної де оdatъ се аввѣрлеа къ іввекъ peste oasele інълвїте... нїчї о лѣкзїнцъ нѣ се зѣреа ін ачеа вале а морцїе... ічї коле movїле семънате фъръ рѣнд інкредеаѣ ка нїште валърї лѣчїѣл кѣмпїеї... шї не фїекаре дїн ачеле movїлї ера кѣте хн semn de oaseїт... не хна о крѣче рошїе плекатъ... не алта хн тѣрван сѣнцераѣ къ semїлѣна інфїнтъ не дѣнъл... маї департе о сълїцъ тѣтѣреаскъ сѣарматъ... шї аколо стаѣ мормане грѣмѣдїте дѣпъ semїнцїї шї леѣе oasele neамърїлор каре се інтїмїнаръ не ачест кѣмпн де вѣтаїе.. фїе каре ла хн лок ка хн semn de ісвѣндъ pomenїtoare... Ла мардїнеа кѣмпїеї ера о пѣдѣре, іар дїн фѣндъл пѣдѣрей се азѣеа о фѣшїїре не інцѣлѣсъ.. о пълъцере че семъна къ ваettele сѣфлетелор кїнзїте... Копачїї ераѣ імрес-трїцацї де фрѣнзе фелїзрїте, пїїне де о роѣъ рошїе... шї ін вѣрфѣл хнзї stejar вѣтрън хн вълтър алб фълфѣїа шї скѣтъра дїн арїнї... шї ла фїе каре дїн ачеле мормане чеї дої oamenї інцѣнѣкѣа шї зїчеаѣ імпрѣхнъ... „Фалъ шї мѣрїре цїе цeara noastrѣ, вїне кѣвїнтатъ шї кѣвїнтъtoare де Dѣмнезеѣ... фѣчїорїї Ххнїлор с'аѣ інкѣмѣтат съ те сѣхїе... шї тѣ аї fost neштера чїоланелор лор... потопъл Asiєї аѣ врѣт съ інрїтъ лѣмеа... шї тѣ аї fost stavїла лѣмеї... хн neam de витејї аѣ рѣвнїт ла тѣрмеле тале шї ла грѣнеле аврїте але холделор тале.. шї тѣ аї мерат не вїтејї дої кѣте дої... шї аї arat къ дѣншїї цѣрїна... шї аї semънат къ сѣнцеле шї къ сѣdoareа лор дѣмѣрава рошїе, пѣдѣреа сѣнцелѣї.

42.

Kѣм де teaї вештезїт флоаре а фалей шї а словоzenieї?.. Інтр'о зї врѣсешї съ те о дїхнешїї ка омъл обосїт де мѣнѣкъ.. шї фѣчїорїї тѣ чеї вїкленї фѣкъръ сѣат інтре дѣншїї... кѣцетъл недрѣнтѣдеї шї ал domнїеї інтра ін сѣфлетъл лор.. шї рѣвнїръ ла армеле

ші авѣдіа фрацілор лор... Zavistia semъna semъnѣа гълчевелор ші а імперекерілор... фечіоріі тѣі те мѣшкаръ ла інімъ, о деара меа, ші іці фѣкъръ ранъ mare... Strъinъл пѣse пічіоръл не пентъл тѣѣ ка съ те іпѣдѣшъ... ші dete іn мѣтеле воінічілор тѣі фѣрка іn локъл палошълмі de o dіnіoarъ... ші тѣ, мѣшкатъ те лъсамі de бѣпъ воіе іn мѣна челор че нѣ пѣтѣse а te бірѣі!..

43.

Іn шесъріле тале дѣшманіі корѣреле ш'аѣ іntins... мѣндріеа нѣмелі тѣѣ аѣ кѣзѣт пре-кѣm каде de ne deal stejarъл чел інѣтръ-ніт, ші нѣ'дї лъсаръ de а ресѣла фѣръ нѣ-маі атъла аер прекѣт se індѣраръ еі... Domnii-ле ші воіерііле тале інденѣкіаръ іnaintea лор.

44.

Ераі зн трѣп кѣ віаѣт, ші аї аїѣнс зѣбра мордїі... ресвоінічїі тѣі s'аѣ фѣкѣт мѣіері, воіерїі тѣі рові а дѣшманілор, ші stearъл тѣѣ пері dіntre stearъреле neamърелор!..

Пентрѣ че те фрѣмънїї оаре? іці este dor de vremea веке... вр'о разъ dіn фала трекѣтъ venі'аѣ съ лъmineze фрѣntea та?.. Нѣ, че фрѣмънтареа е de дѣрере!..

45.

Мѣндрѣ ші viteazъ ераі іn бѣтъліе о деаръ Ромънъ.. кѣ греѣ ші кѣ аневоіе ера а te бірѣі.. Ка съ'дї сѣгъ сѣнѣеле, фечіорїі тѣі чеї влестемаѣї te detеръ іn прada дѣшманълмі. Neamъріле че нїзмѣіа нѣтереа та ші нѣмеле тѣѣ чел фалнік se легаръ іntre еле, ші zise-ръ: хаї съ sdrovim ачест кѣіѣ de волнічїе... еле te орбіръ de зрѣ ші de zavistie, нѣтереа та se точі нїлітъ de трѣпъл тѣѣ іnsъші... зріе-шіі se арѣнкаръ асѣпра трѣпълмі тѣѣ, ші іл тѣіеръ іn бѣкѣдї, ші імпѣрѣірѣ іntre sine ка ne нїште тѣрме ne фїчїорїі тѣі: „ші арѣнка-

t'аѣ ла sorѣї хайеле лмі Xristos...“ zіche psal-tіrea.

46.

Мѣлт маі іnainte пѣгънъл zіsese: Ка съ sdrovеск ачест трѣп че мѣ іngrozеште ші кѣнд нѣ se мїшкѣ, съ даѣ дрѣмъл асѣпрѣ'ї nemer-нічїлор меі... ші venetічі, лепѣдаѣї de Dom-нъл, ка зн nor de лѣкѣste трекѣръ мѣріле. ші se асѣрліръ neste tіne, о нѣmіnt а гре-лелор дѣрері, ші sѣuserъ сѣнѣеле мѣдѣвеі тале! еї арѣнкаръ не копїіі тѣі іn беснеле іntънерїкълмі... ші нѣмеле лор пері кѣ tіne... Ераі слободѣ.. ші te нѣсеръ іn овезі.. ераі авѣтъ.. ші se інѣвѣбаръ de карнеа та, ка нї-ште лѣні флѣмънълі... ераі viteazъ... ші іnфїп-серъ мїшѣліа іn іnіma та... ераі vredнікъ ші лѣздатъ... ші аїѣнсешї deфѣіmatъ.. ераі кѣ-ратъ... ші te пѣнгѣрїрѣ кѣ тѣлхѣріа ші ne-леѣїсіреа.

47.

Сѣнѣеле фечіорїлор тѣі s'аѣ strіkat, ші іnі-ма лор аѣ пѣtrezit... кѣнд ераі tapе, ера ші еї мѣндрїі de tіne.. dar de кѣнд s'аѣ ames-tekат кѣ чеї мїшѣї ші кѣ чеї вїкленї, s'аѣ фѣкѣт ші еї вїкленї ші мїшеі...

48.

Тѣ ешті ка коравїеа фѣрѣ кѣртъ бѣтѣтъ de фѣртѣнъ.. ші вѣслашіі чеї рѣї каре ш'аѣ іnsъшїт de а фї кѣртмачі te дѣкѣ dіntp'o ne-воіе іntp'алта ші маі mare, dіn фѣрѣ de ле-ѣе іn фѣрѣ de леѣе, dіn пѣкѣтѣіре іn пѣкѣ-тѣіре.. кѣ сѣnt орвї de стрѣмѣтате... іарба se зсѣкъ ne зnde кѣлкъm... індѣленѣїзнеа noastrъ e mīnчїізна... іstecїіzнеа noastrъ, јѣфѣіреа... фанте-ле noastre, фантеле іадълмі... ші am сѣпѣс ровїе ne фраѣїї nostrї, am ровїт клѣчеї сѣнѣеле nostrъ, ші am офїліт фрѣntea та... stīnsam кандела кѣ сѣфлавеа noastrъ de фѣрѣ de ле-

це.. че веі зиче, о цearъ de наказърі, Ра-
хилъ немънгъіеть.. кънд іі грѣі?.. че веі
fache кънд ва вені зѣа дрептъѣі ші а къ-
ръдїреі.

49.

Јалнїк е кънтїкъл тѣх Ромънкъ копїліцї!..
че зїчі? Епїчерїї треакї'ах Дънъреа?.. Та-
таръл пѣстїетор їмпръштїе оаре снаїма деа-
лнглл цереї?.. Леахел кълъреѣ венї'ах сѣ'шї
їзвъндеаскъ de ресвоасле пїерdate, шї ђн-
гъръл сѣ'шї адъне оаселе ръсїнїте але оста-
шїлор сеї?.. логоднїкъл чїнс'ах палошъл стръ-
мошеск?.. кълтъдї кълтїкъл...

(ва зрѣта)

Съриле de тоамнъ ла цearъ.

(сѣзршїтл пърѣї I.)

Јордакї шїї лъase аша de бїне тѣхъриле,
къ нїчі оdatъ н'ах гъндїт нїменї de а їнвїно-
въдї ne sat de моартеа оштенїлор їмпрътешїї,
че se їнтъмлase їн хотаръ Storojeшїлор, шї
обшїtea нїчі одїноаръ н'ах fost кїематъ ла
вре о ръспъндеpe, декът ах fost сїлітъ de а
da о търтърїе, към къ їн адївър с'ах сѣвър-
шїт дїн вїацъ патръ Епїчерїї къ треакът лор
прїн Storojeшїтї. — Моартеа лѣї Grїgorї подї
гъндї, ne пърънсese къ јъле шї къ тѣхпїре,
върсънд о пїкътъръ амаръ їн пѣхаръ немър-
цїнїтеї ферїчїрї че ne змплеа сѣфлетъ. Zїкънд
аша татъл, шїї пѣсese капъ їн тѣнеле sale,
шї ремъсese кълъва време резъmat de змър-
ръ мех їнтр'о мѣтъ шї віе дъреpe. Нъ te
мїера фѣтъл мех, къ дъреpeа mea este шї
акъм аша віе, към еpa шї атънчї, къ rap
se гъsesкѣ оаменї към еpa Grїgorї Крїцъ. Аша
тревъїе сѣ фї fost ачеї вїтејї Romanї каре
se лънта їн векиме къ лъmeа тоатъ, кънд аеа
зп вреднїк ом їн капъ породълї. — Дрепцї
їн къѣетърї, къмпънїдї їн тревъїнделе лор зїл-

нїче, хотърїдї їн гънд, ne adormїдї їн фантъ,
шї de фер їн лънтъ. Дънъ о мїкъ тѣчере
tatъл лъase о крѣчїлїцъ de арпїнт de не гъ-
тх сех шї'мї зїсъ. — Іатъ, Іoane драгъ, сем-
пел че мї л'ах dat Орхеанъ атънчеа, н'ам
авѣт тревъїнгъ de дънсъ. — Вїаца mea ах
fost лїнїнтїтъ, шї ne дънсъ de атънчеа нъ л'ам
маї възст, dar am аззїт къ с'ар фї мѣtat къ
totъл ла Царїград, знде ах їнтїнс зп маї
mare негод. — Ынтъмлърїле сѣнт фел de фел,
поате къ te ва слъжї їн вїацъ о фантъ възъ а
пърїнтелѣї тѣх къмпъратъ къ о аша mare јъртѣх.
Zїкънд аша вѣтъръх, трекъ ne гътх мех о кор-
делъцъ неаръ че цїне amanetъ негъдїторълї.
S'о пърstrezi фѣтъл мех, ка сѣ'дї адъчї amin-
te, къ дънъ сѣ. лъеа noastrъ este de дарїеа
фїекърѣїа, de а венї їнтр'адїсторїс вечїнс-
лѣї, към ах венїт їн адїсторїс оменїреї,
чел че ах вѣрсат ne крѣче сѣнцеле сех пен-
тръ мѣнтсїреа noastrъ. Ынкъ нъ сѣзршїсе
вѣтъръх de а ворбї, къ se аззеа клемпїле към
сзна ла зша їнкїсорїї шї зъвоареле към se
зрнї, grosарїх їнтръ къ дої арпъцї їн прагъ
словод, шї къ зп зѣрїс de тълдемїре ne о-
браз ne зїсе. — Въ аштеантъ боїерїх ла пїх-
декатъ. — Арпъцїї чеї вїдецї, ах сѣ въ дѣкъ
їн фїїнга тѣрїеї sale, къ ех нъ тѣ зрнеск
de не лънгъ зъвоареле а кърора кеї нъ лїп-
sesкѣ de ла брѣх мех. — Мерцедї дър, шї
порок сѣ въ deа Dъмнезех; къ мїераре їн
зпх дїн арпъцї къноскъсем ne прїетїнс pos-
телнїчелълї Беле. — Ешїнд дїн їнкїсоаре, шї
възъндъмъ словод їн кърте шї сѣвт волта че-
рїлѣї, їмї venise о бѣкърїе аша de таре, къ
тѣ амедїsem de о кам datъ, шї ам fost
сїліт ка сѣ тѣ пропеск зп мїнънт, пентръ ка
сѣ тѣ депрїнд къ віеа me тълдемїре, сор-
беам аеръл словод къ о неснъсъ пѣчере. Хеї
ккъонашъле шї драгъ боїеръле, нъмаї кънд
este омъ лїусїт de даръриле че Dъмнезех ре-
варъ къ о аша тѣноасъ їнбелшъгаре азъпра

фіектэрыя фіінце, пэмаі атэччэ ел поате кэштэні ші кэноаште прэцэ, че аэ ачесте кэт де мічі бэкріі, кэ алт фел лэсэндэсе не тэнеала невоілор сале зілніче, омэла се депрнде кэ мі-пэнеме пенэмероаше че іл інкэціэзрэ, ші ле претінде де ла фіре ка зн дар че і се кэвіне неапэрат, ші інкэ ле примеште тоате ачесте фачері де віне а Дэмнезеіреі кэ диспруд ші кэ непэсаре, пэмаі чіне есте пэціт штіе. Ші акэм боіерэме, бэпэ поанте кэ сэнт бэ-трэпэ, алтэ датэ ом гэсі време, ка сэ маі вор-вім деспуде трекэт ші аі се афлі, че аэ маі фост кэ міне. Зікэнд аша Шэтраріэ, се скэ-ласе де не діван, еэ бэтэсем ін палме, бэіе-тэ вені, ші мэлгемінд бэтрэпэлі, еэ іл ін-товэршісем ін одаіа лэі. — Де сігэр н'ам сэ dorm астэ поанте мошэме іі зісем, кэ пэ-маі Енічері ам сэ вэд ін somn. Ба, ба, ба, повеші драгэ, еэ і-ам вэзэт де апроаше, ерам ін тэнеме лор, ші tot ам dormit, інсэ авеам доэ-зечі де ані. — Дар акэм зісе бэ-трэпэ кэскэнд. Акэм, — бэпэ поанте архон Шэтраріэ, ші лэсіндэла ка сэ се одіхнеаскэ, мэ ретрэсэсэм ші еэ, черкэнд ін зэдар де а рэстаторнічі ін гэндэла меэ сосіетатеа, о-кэтрэзіреа ші інпреціэзрэіле тімпэлі, де каре імі ворвісе бэтрэпэ тоатэ сеара. — Мі се па-ре кэ трекэтэла ачеста, че іл зэгрэвісе аша віэ шэтраріэ, н'ар фі пэстэ ка сэ есісте зн веак інкэ ін зрмэ не пэшінтэла патріеі поас-тре! — Че пріфачере!

А. К.

Іашіі не ла аніі 1780.

(зртарэ)

Тоате деалэріме ачесте ші ін партеа ос-тікэ ші вестікэ сэнтэ сэдите кэ віі, лібезі ші пэдэрі; апоі фіінд кэ шесэріме, деалэріме ші вэіле се зрмеазэ інтр'о амештекарэ неконті-пэз, іар маі кэ сеамэ ін партеа нордвестікэ а політеі, фэртэсэла деал Копоэ каре асе-

minea este sedit кэ віі, де ачэіа прівіреа а-честор локэрі парадісіче есте маі не сэс де опі че дескріере. Не ла мэлте дін ачесте ло-кэрі с'ар пэте, кэ пэціне келтэелі, а се ашеза локэрі нентрэ плімбэрі, дакэ спірітэла паціеі н'ар фі преа тэмпіт ші адорміт нентрэ а се бэкэра де ачесте фэртэсэде але патрэі, саэ а перфекціона прін тілочіреа артеі ачесте вэне диспосіціі патрэале. Чеі дрент, акэм се афлэ не пэмітэла деал доэе чердакэрі дэпэ стілэла оріентал, знэ де неатрэ ші алтэла де лемн. Інсэ фіінд кэ еле сэнт пэстрате ескэ-сів нентрэ прівата петречере а Домніторіэлі ші а фаміліеі сале, апоі челелалте класе а ло-кэіторілор нэ се потэ імпэртэші ла десфэта-реа локэрілор ачестора.

Мэлат маі непрііачіоашэ есте прівіреа дін лэнтрэ а капіталеі, фіінд кэ тотэла перегэлат зідітэ ші нефіінд інкэціэратэ кэ зідэрі. Нэ-мерэла каселор есте кам де вр'о 5000, інтре каре сэнт асіе вр'о 200 кэ зідітэ де неатрэ саэ кэрэмідэ, іар тоате челелалте сэнт де лемн, сполте кэ лэі. Еле ін ценере сэнт зідите дэпэ стітэла оріентал, афарэ де преа пэціне касе бо-іерешті, каре де вреокэціва ані с'аэ зідітэ ші інтокміт дэпэ гэстэла немгеск.

Poesie

Антоарчереа дн деарэ не Дэіэре.

Septembrie 1855.

Че нэ'мі дэ Дэмнезэі міе
Зн глас таре, сэрптор
Ка сэ кэнт о Ромэніе,
Ал тээ фалнік віітор!

Че нэ'мі дэ, прінтр'о сфоларе
Версэрі пліне де дэлчеді
Ка с'арэт інтр'о кэнтаре
Але тале фэртэсэдеі!

Къ че дълче мълцеміре
М'аші черка а ле deskpi!
În че фартек, че зіміре
Аші mti poate-a te'nвълі!

Аші кълече флорі ші stele
П'ал тѣх чер, пе аї тѣи ознці
Ші аші împleti къ еле
Къзнці pentr'atale нзнці.

Biada mea къ вѣкѣrie
Мі-аші sdrosio'n фала та;
Ш'аної moарtea, las сѣ vie!
Nemъpіre-ар фі а та.

Те-аші зрка mindръ ші tare
He зн tron skinteietop;
Те аші фаче ех маї mare.
Asta'i sinъpъx meъ dop!

Къчї, о snзіx plain de тѣndrie
Те ізвек, дърм пѣrintesk,
Къ о dragoste маї vie
Dekit toate че ізвек.

Те ізвек фъръ de прецет
Къ ачел nestins amor
Че знеште-ал nostrъ sфлет
De пѣmintъx тpeкъtop.

Те ізвек нѣмаї пе tine
П'ачест ларг, întins пѣmint
Ші нічї черъx nentpъ mine
Nъ se nape-a фі маї сфъnt.

Дакъ тогї кїгї nasкѣ în tine
Аша dragoste-ар simці,
Poate-aї фі ші тѣ маї vine,
Poate-atit n'aї сфѣpі.

Însъ vai! мълці те anasъ
Мълці din сѣнцелe'ці тpeскѣ
Ші de dopъ'ці нѣ ле насъ,
Къчї кїар еї те asъpresкѣ.

.....
.....
Дар фѣциці, гїndпї poroase
Че фepичeа'mї офиліці!
Кънд вѣz малъpї-ле'mї фpomoase
Мъкар зн minxt фѣциці!
În а Dъnpїii talasspї
Че s'афъндъ în cenin,

Voix s'арънк opї че neказъpї,
Voix сѣ'нпек opї че сѣsuin.

Съnt фepиче къ'mї вѣд цeapa,
Вѣд къpънд Dъnpъea лп,
Съсї чер neted, вѣд къm seapa
Мълъx е de таїне plain.

Sъs în deal, neste къmmie,
În nъstїx Bъpъran,
Este скъmpa mea momie
Къ movїa'i de Roman.

Аколо în пeпъsape
Тpeчeаъ besed jъni'mї anї.
Аъ tpeкxт! ші мѣ'нтpeв: „oape
Чеї че vїnъ фі vor dъshmanї ? “

Însъ inima'mї tpeсape
Kїnd гъndesk а pevedea
Пе пѣmint, къmmїea mare
Ші пе черъpї, а mea stea.

Stea чеea фаворїтъ
Че гъндъ'mї копїлъpеск
О înkпнxїa знїтъ
De пѣmintъx Romъnesк.

Printp'o коардъ aspїтъ
Ѣna d'alta ле лeraм.
Iар ла цeapa mea ізбїтъ
Пpїvїnd черъx, îї шonteam :

„Преkъm ачea stea лъчеште
„Printpe stelеле черештї
„Аша inima'mї dореште
„Printpe цepї, тѣ сѣ domнештї!
„Преkъm вечнїк ea колїндъ
„Prїn етеръx лъminos,
„Tot asemenї, tpeкmфъндъ
„Voix s'анъчї зн дръm глорїos ! „

Decї prїn таїнк'armonie
Фїї лeraтъ d'ачea stea,
Къчї а mea копїлъpїe
Bedea фepечїpеа'n ea.

Opї че vis de porочїpe,
Але славеї пѣгъдїpї,
Mї-арънкаъ kїte-o zїmїpe
Prїn цїngаше лїкъpїpї.

Ачea stea atit ізбїтъ
Îmї вѣdea зн paїx череск;
Iар кънд paза'ї aspїтъ
Скъlda дърмъx пѣrintesk,

Ех vedeam soapта'ї dъїoasъ
Нълъчїтъ'n vїitor,
Ш'а mea inимъ воїoasъ
Съata besed шї жшор!

Одобескъ.